

Türkmenistanyň Merkezi banky

Центральный банк Туркменистана
Central bank of Turkmenistan

BANK HABARLARY

БАНКОВСКИЙ ВЕСТНИК
BANKING BULLETIN

2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna

на 1 января 2025 года
January 1, 2025

Mazmuny / Содержание

■ **SELJERİŞ MAKALALARY / АНАЛИТИЧЕСКИЕ СТАТЬИ**

BANK HYZMATLARYNYŇ ÖSÜŞLI MENZILLERI

3

SANLY BANK ULGAMY - DÖWRÜŇ TALABY

6

MILLI YKDYSADYÝETIMIZI ÖSDÜRMEKDE

PUL-KARZ SYÝASATYNYŇ TUTÝAN ORNY

10

■ **SELJERİŞ MAGLUMATLARY** **АНАЛИТИЧЕСКИЕ МАТЕРИАЛЫ / ANALYTICAL MATERIALS**

TÜRKMENISTANYŇ BANK ULGAMYNÝŇ ÖSÜŞ MEÝILLERI

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ ТУРКМЕНИСТАНА

DEVELOPMENT TRENDS OF THE BANKING SYSTEM OF TURKMENISTAN

14

TABLISALAR / ТАБЛИЦЫ / TABLES

16

BANK HYZMATLARYNYŇ ÖSÜŞLI MENZILLERI

Agzybir halkymyz hormatly Prezidentimiziň parasatly baştutanlygynda «Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylyna» belent maksatlar bilen gadam goýdy. Hemişelik Bitaraplygymyzyň şanly 30 ýyllygynyň halkara derejede bellenilmegi bu ýylyň ýurdumyz üçin ähmiýetini has-da artdyrýar. Milli ykdysadyýetimizi, şol sanda, maliýe we bank ulgamyny ösdürmekde durmuşa geçirilýän syýasatyň çygrynda bank ulgamyna innowasion tehnologiýalary ornaşdyrmak arkaly tölegleriň çalt we öz wagtynda geçirilmegini üpjün etmek, nagt däl pul geçirimlerini gysga wagtyň içinde amala aşyrmak, bank kepilligini bermek, karzlara bolan islegleri yzygiderli ýokarlandyrmak we kanagatlandyrmak, şeýle hem bank ulgamyny sanlylaşdyrmak ýaly işler alnyp barylýar.

Bank ulgamy ykdysadyýeti maýa goýum serişdeleri bilen üpjün etmekde aýratyn ähmiýete eýe bolup, bu ulgamyň sanlylaşdyrylmagy işewürlük mümkinçiliklerini artdyrmaga, bank hyzmatlarynyň hiliniň ýokarlanmagyna, nagt däl hasaplaşyk amallarynyň gerimini giňeltmäge, sanly ulgamda «Internet-bank», «Mobil-bank», «Sanly karz», «Sanly kart», «Galtasyksyz töleg», «Onlaýn halkara töleg» ýaly hyzmatlaryň täze döwrebap görnüşlerini hödürlemäge uly mümkinçilik berýär.

Bütün dünýäde menzilara bank ulgamynyň dürli görnüşleri hereket edýär. Olar adaty bankdan tapawutlykda bank hünärmenleri bilen müşderileriň arasynda göni aragatnaşyk saklamaýar. Menzilara bank amallary müşderilere, olaryň ýerleşýän ýerine garamazdan, uzak aralykdan köp kanally ulgamlar, şol sanda, bankomatlaryň, internet toruna birikdirilen kompýuterleriň we ykjam telefonlaryň üsti bilen ýerine ýetirilýär, netije-de bolsa şeýle görnüşdäki bank hyzmatlary birnäçe esse arzan bolup raýatlaryň gymmatly wagtyny we pul serişdelerini tygşytlamaga we geçirilýän hasaplaşyklary çaltlandyrmaga ýardam edýär.

Ýurdumyzda bazar ykdysadyýetiniň häzirki tapgyrynda karz edaralarynyň şahsy taraplara, edara görnüşli we edara görnüşli taraplary döretmeýän telekeçilere, ýagny ähli müşderileri üçin ýerine ýetirilýän bank hyzmatlaryny menzilara görnüşinde amala aşyrmaklygyň ähmiýeti örän uludyr.

Türkmenistanyň «Türkmenistan» döwlet täjirçilik banky tarapyndan 2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna bank tarapyndan ornaşdyrlan «Internet-bank» ulgamynyň üsti bilen geçirilen tölegleriň möçberi 2,11 mln. manatdan, «Mobil-bank» ulgamynyň üsti bilen geçirilen tölegleriň möçberi bolsa 4,76 mln. manatdan geçdi, geçen ýylyň degişli döwründe bu görkezijiler «Internet-bank» ulgamy geçirilen nagt däl tölegleriň möçberi 0,95 mln. manatdan, «Mobil-bank» ulgamy arkaly geçirilen möçberi bolsa 3,27 mln. manatdan geçdi, şeýlelik bilen bu görkezijiler geçen ýylyň degişli döwri bilen deňeşdirilende degişlilikde 121,7 göterim we 45,4 göterim artdy. Bu öz gezeginde bankyň «Türkmenistanda 2019 - 2025-nji ýyllarda sanly ykdysadyýeti ösdürmegiň Konsepsiýasyna» laýyklykda oňyn netijeleri görkezýändigine şaýatlyk edýär.

Mundan başga-da Türkmenistanyň «Türkmenistan» döwlet täjirçilik banky daşary ýurtlaryň ýokary okuw mekdeplerinde okaýan talyplaryň okuw we gündelik çykdajylary üçin «VISA» we «MasterCard» bank kart hasaplaryna manat serişdelerini onlaýn görnüşde özbaşdak goýmaga we erkin daşary ýurt puluna öwürmäge mümkinçiligi döredýän «Onlaýn halkara töleg» hyzmatyny ýola goýdy. Tölegi onlaýn görnüşinde amala aşyrmak üçin raýatlarymyz bir gezeklik banka gelip, tölege degişli resminamalary getirenden soň, bank işgäri tarapyndan internet arkaly ähli sazlamalary ýerine ýetirilýär. Şeýlelik bilen, bankyň resmi www.tnbk.tm. internet sahypasynyň «Onlaýn hyzmatlar» bölümünde ýerleşdirilen «Internet-bank» bölümçesiniň üsti bilen hyzmatyň amatly mümkinçiliklerinden peýdalanylýan bilerler. «Onlaýn halkara töleg» hyzmatynyň

SELJERIŞ MAKALALARY

2024-nji ýylyň oktýabr aýynda hereket edip başlanyna garamazdan ornaşdyrylan gününden başlap 2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna hyzmaty birikdirilen müşderileriň sany 2,1 mün müşderä çenli ýetdi. Bu görkeziji hyzmatyň amatly mümkinçiliklerinden peýdalanýan müşderileriň sanynyň günsaýyn artýandygyny görkezýär.

Bankymyz tarapyndan ilatyň erkin pul serişdelerini banka möhletli we talap edilýänçä görnüşli goýumlara çekmek boýunça hem degişli işler alnyp barylýar, 2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna şahsy taraplaryň goýumларыnyň jemi 1051,9 mln. manatdan gowrak bolup, olardan möhletli goýumlar boýunça jemi 155,3 mln. manat, goýumyň talap edilýänçä görnüşü boýunça 896,6 mln. manada deň boldy.

Döwlet tarapyndan berilýän goldawlaryň netijesinde milli ykdysadyýetiň döwlete dahylsyz bölegini ösdürmekde uly üstünlikler gazanyldy. Hususy telekeçiligiň ösdürilmegi ýurdumyzda köpugurly ykdysady we durmuş meselelerini çözmeklige mümkinçilik berýär. Hususy telekeçiligiň ýokary depgin bilen ösmegi adamlary iş orunlary bilen üpjün etmek, ilatyň sarp edýän harytlaryny öndürüp, içerki bazarlary giňeltmek, ýerli çig mallary netijeli peýdalanmak, ykdysadyýeti düzüm taýdan kämilleşdirmek ýaly meseleleri çözmeklige ýardam bermek bilen çäklenmän, eýsem ykdysadyýetimizi özgertmegiň döwrebap meseleleriniň biri bolan daşary ýurtlardan getirilýän harytlaryň ornuny tutýan önümleriň önümçiligini giňeltmekde möhüm orun tutýar. Bank ulgamy hem bu işde öz goşandyny goşýar.

Döwletimizde amala aşyrylýan ykdysady özgertmeleriň çäginde «Kiçi we orta telekeçiligi döwlet tarapyndan goldamak hakynda» Türkmenistanyň Prezidentiniň Kararyna laýyklykda, Türkmenistanyň karz edaralary kiçi we orta telekeçilige degişli taraplara önümleri öndürmek, işleri hem-de hyzmatlary ýerine ýetirmek bilen bagly maýa goýum taslamalary üçin 10 ýyla, dolanyşyk serişdelerini almak üçin 1 ýyla çenli möhlete ýyllyk 5 göterim bilen karzlary berýärler. «Kiçi we orta telekeçiligi döwlet tarapyndan goldamak hakyndaky» Türkmenistanyň Prezidentiniň Karary esasynda soňky ýyllarda ýüzlerçe taslama karzlaşdyrylyp, ykdysadyýetde münlerçe goşmaça iş orunlary döredildi. Milli önüm öndürijilere berilýän goldawyň netijesinde halkyň isleglerini kanagatlandyryň ýokary hilli önümleriň we hyzmatlaryň sany yzygiderli artdyrylýar. Bu öz gezeginde halkymyzyň girdejilerini we durmuş taýdan üpjünçiligi ýokarlandyrmaga, ykdysadyýetiň önümçilik kuwwatyny artdyrmaga, eksporta ukyply, importuň ornuny tutýan harytlarynyň görnüşlerini köpeltmäge öz goşandyny goşýar.

«Ýurdumyzda oba hojalyk önümlerini öndürijileri maliýe taýdan goldamak hakynda» Türkmenistanyň Prezidentiniň Karary giň göwrümlü taslamalary amala aşyrmaga amatly mümkinçilikleri döredip, daýhan birleşiklerine we hojalyklara, oba hojalyk paýdarlar jemgyýetlerine, mülkdarlara, kärendeçilere, oba hojalyk ylmy-barlag institutlaryna, oba hojalyk önümlerini öndürýäni hususy telekeçilere we döwlete dahylsyz edara görnüşli taraplara – dahyllylara ýyllyk 1 göterim

bilen ýeňilleşdirilen karz pullaryny bermäge banklara ygtyýar berýär. Bu serişdeler oba hojalyk tehnikalaryny, gurallaryny, abzallaryny we enjamlaryny, şeýle hem suw tygşytlajy tehnikalaryny, suwaryşda ulanylýan geçirijilerini 10 ýyl ulanyş möhletinden ugur alyp, her ýylda deň paýlar bilen gaýtaryp bermek şertinde satyn almaga bölünip berilýär.

Mundan başga-da maldarçylygy we guşçulygy ösdürmek, oba hojalyk önümlerini öndürmek, gaýtadan işlemek we hyzmatlary ýerine ýetirmek bilen bagly maýa goýum taslamalaryny maliýeleşdirmek, şeýle hem esasy serişdeleri we emläkleri satyn almak üçin ýyllyk 5 göterim bilen ýeňilleşdirilen karz pullaryny 10 ýyl möhlet bilen ulanyş möhletinden ugur alyp her ýylda deň paýlar bilen gaýtaryp bermek şertinde satyn almaga ygtyýar berilýär. «Türkmenistanda ýaş maşgalalaryň ýaşayş-durmuş şertlerini has-da gowulandyrmak hakynda» Türkmenistanyň Prezidentiniň Kararyna laýyklykda ýaş maşgalalara, olaryň ýüz tutmalary esasynda zerur bolan öý goşlaryny we hojalyk harytlaryny satyn almak üçin ýyllyk 1 göterim bilen 3 ýyl möhlete 20 000 müň manada çenli möçberde ýeňillikli karz serişdeleri nagt we nagt däl görnüşinde berilýär. «Türkmenistanda Ýaşlar baradaky döwlet syýasaty hakyndaky» Türkmenistanyň Kanunyna laýyklykda, är-aýalyň ikisi hem 35 ýaşyna ýetmedik ýaş maşgalalar Türkmenistanda ýaşlar baradaky döwlet syýasatynyň subýektleri bolup durýar. Bankymyz tarapyndan 2024-nji ýylyň dowamynda 1,6 müňe golaý ýaş maşgalalar resmileşdirilip, 30,9 mln. manatdan gowrak karz serişdesi berildi.

Mundan başga-da ýokary we ýörite orta hünär okuw mekdeplerinde bilim alýan talyplara degişli okuwyň bahasyny tölemek üçin gaýtadan dikeldilýän karz ugry boýunça karzlar berilýär. Bu karzlar talyplaryň ýokary we ýörite orta hünär okuw mekdeplerinde bilim alýan döwründe açylýar. Karz ugry boýunça serişdeler nagt däl görnüşinde her ýarymýyllyk ýa-da ýyllyk okuw tölegleri üçin zerur bolan möçberde tapgyrlaýyn görnüşinde berilýär. Türkmenistanyň «Türkmenistan» döwlet täjirçilik banky tarapyndan 2024-nji ýylyň dowamynda 248 sany raýat üçin resmileşdirilip 1,8 mln. manada golaý möçberde karz serişdeleri berildi. Karz alyjy daşary ýurtlaryň ýokary okuw jaýynda okaýan bolsa, karz serişdeler Türkmenistanyň Bankara pul biržasynda erkin ýörgünli daşary ýurt puluna çalşylýar we soňra ýokary okuw jaýyndan berlen hasap-sypatnama boýunça tölegleri tölemeklige gönükdirilýär.

Halkymyzyň abadançylygy, rowaçlygy ugrunda ýadawsyz tagallalar edýän, ýurdumyzyň ykdysadyýetiniň, maliýe-bank ulgamynyň işini has-da kämilleşdirmäge ähli mümkinçilikleri döredip berýän Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun! Il-ýurt bähbitli, döwlet ähmiýetli alyp barýan beýik işleri mundan beýläk hem rowaçlyklara beslensin!

Jemal MURADOWA,
Türkmenistanyň «Türkmenistan» döwlet täjirçilik bankynyň
«Kerki» şahamçasynyň esasy hünärmeni

SELJERIŞ MAKALARY

SANLY BANK ULGAMY - DÖWRÜŇ TALABY

Hormatly Prezidentimiziň parasatly baştutanlygynda «Türkmenistanda 2019-2025-nji ýyllarda sanly ykdysadyýeti ösdürmegiň Konsepsiyasyna» laýyklykda milli ykdysadyýetimiziň ähli pudaklaryna sanly hyzmatlary giňden ornaşdyrmakda maksatnamalaýyn işler durmuşa geçirilýär.

Sanly ulgam diýlende, ilki adam durmuşyny, zähmetini ýeňilleşdirýän, şol bir wagtyň özünde hem işiň-amalyň netijeliligini hem-de hilini artdyryýan ulgam hakydaňda janlanýar. Dogrudan hem, toplumlaýyn sanly ulgama geçilmeginden ilkinji maksat hem şundan ybarat dälmi eýsem? Sanly dünýäniň açary, asyl şu dälmi näme? Durmuşy aňsatlaşdyrmak, ösüşlere bat bermek! Sanly ulgamyň ösmegi bilen dünýä ylmy, gör nirelere ýetdi! Dünýä ykdysadyýeti, dünýä bilimi, dünýä senagaty sanly ulgama ayak diräp, asyrylyk ädimleri ätdiler. Diýmek, sanly ulgama geçmek dünýä bilen ayakdaş gitmegiň hem baş şertine öwrülýär. Bir düwmede giden işleri dolandyryp, gözegçilik edip bolýar. Ähli zat elniň aýasynda.

Bank ulgamy bazar ykdysadyýetiniň esasy düzümleriniň, ýurdumyzyň ykdysadyýetiniň özgerişliklere taýýarlygyny şöhlelendirýän görkezijileriň biri bolup durýar. Şonuň üçin hem banklaryň sanly ulgama geçirilmegi bank düzümini döwrebaplaşdyrmaga, önümleriň görnüşlerini giňeltmäge hem-de döwrebap tehnologiýalary ulanmak arkaly müşderiler bilen özara gatnaşyklarynyň ugurlaryny artdyrmaga gönükdirilendir. Sanly ulgama geçilmegi bank hyzmatlarynyň gerimini hem-de milli töleg ulgamynyň mümkinçiliklerini giňeltmäge, banklaryň bäsdeşlige ukyplylygyny ýokarlandyrmaga ýardam edýär. Sanly ulgama geçilmegi müşderi-bank gatnaşyklarynyň düýpli özgerdilmegini alamatlandyrýar. Munuň özi, ilkinji nobatda, hyzmatlaryň tizliginiň artdyrylmagyny hem-de hyzmat etmegiň goşmaça usullaryny ulanmak arkaly müşderileriň sarp edýän wagtynyň we serişdeleriniň tygşytlanylmagyny göz önünde tutýar. Bu hyzmatlar halkara tejribäni ornaşdyrmak, müşderileriň isleglerini kanagatlandyrmak, şeýle hem maliýe ulgamynyň netijeliligini ýokarlandyrmak ýaly meseleleri çözmekde möhüm orun eýeleýär. Sanly ulgamyň ornaşdyrylmagy ykdysadyýetiň bäsdeşlige ukyplylygynyň, depginli ösüşiniň üpjün edilmegi hem-de dünýä ykdysady giňişligine has işjeň goşulyşmagyny üpjün edýär.

Ýurdumyzyň banklary tarapyndan ilata döwrebap hyzmatlaryny hödürlemek, sanly bank hyzmatlarynyň gerimini mundan beýläk-de giňeltmek, hasaplaşyklary tizleşdirmek maksady bilen dürli görnüşli bank kartlaryny çykarmak we olara hyzmat etmek şu günün möhüm talabynyň biri bolup durýar. Bu ugurda alnyp barylýan işleriň çäginde «Altyn asyr», «Maşgala», «Goýum bank karty», halkara «VISA» we «MasterCard» bank kartlaryny peýdalanmak arkaly, nagt däl hasaplaşyklarynyň ähli görnüşlerini ýerine ýetirmek üçin giň mümkinçilikler döredilen. Sanly ulgamda «Internet-bank», «Mobil-bank», «Elektron söwda», «Halkbank terminal», «Galtaşyksyz töleg», «VISA Virtual», «Menzilara bank», «Sanly kart», «Sanly töleg», «Sanly karz» ýaly hyzmatlaryň üsti bilen ýöriteleşdirilen programma üpjünçiligi arkaly, hyzmatlary ykjam telefon arkaly çalt we amatly ýagdaýda ýerine ýetirmek mümkinçiligi döredildi hem-de müşderiler bu hyzmatlaryň mümkinçiliginden giňden peýdalanýarlar.

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe bank işiniň şeýle görnüşde işjeň sanlylaşmagy menzilara bank düşüňjesiniň döremegine we ýaýramagyna getirdi. Sanly hyzmatlar müşderilere, olaryň ýerleşýän ýerine garamazdan, uzak aralykdan köp kanally ulgamlar, şol sanda bankomatlaryň, internete birikdirilen kompýuterleriň, ykjam telefon-

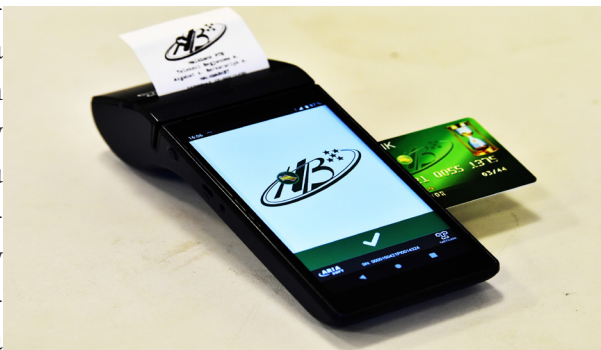
laryň üsti bilen ýerine ýetirilýär. Şeýle görnüşdäki bank hyzmatlary müşderileriň wagtlaryny we serişdelerini tygşytlap, hasaplaşyklary çaltlandyryr.

Türkmenistanyň «Halkbank» paýdarlar täjirçilik banky hem öz işinde sanly ulgamy ornaşdyrmak bilen baglanyşykly ýörelgelere uly üns berýär. Döwrüň talaplaryndan ugur alyp, nagt däl hasaplaşyklaryň gerimini giňeltmek, raýatlara hödürlenilýän hyzmatlaryň görnüşlerini artdyrmak hem-de innowasion tehnologiýalary ornaşdyrmak maksady bilen, «Elektron söwda», «Internet-bank», «Mobil-bank», «Halkbank» terminal» mobil ulgamy, «Talyp tölegi» onlaýn-hyzmaty, «Şahsy otag», «Sanly karz», «Sanly kart», «Sanly töleg» hyzmatlary ýaly häzirki döwrüň dünýä tejribesine laýyk gelýän mümkinçilikler girizildi.

Raýatlara karzlary resmileşdirmekde sanly ulgamy ulanmak arkaly ýeňillikleri döretmek maksady bilen, Türkmenistanyň «Halkbank» paýdarlar täjirçilik banky tarapyndan 2024-nji ýylyň iýul aýynda öz müşderileri bolan fiziki şahslar üçin «Sanly karz» ulgamy ornaşdyryldy. Bankyň resmi internet sahypasynyň üsti bilen hödürlenilýän «Sanly karz» ykjam goşundyny müşderiler öz ykjam telefonlaryna ýüklemek arkaly banka barmazdan onlaýn görnüşinde sarp ediş karzyny almak üçin ýüz tutmaga, onuň ýagdaýyny bilmegä, her bir müşderiniň öz karz taryhyny özbaşdak barlamaga, bank tarapyndan karz almak üçin talap edilýän kagyz görnüşindäki resminamalary aradan aýyrmaga, alyp boljak karzyň möçberini, awtomatiki görnüşinde kesgitlemäge amatly mümkinçilik döredýär.

«Sanly karz» ykjam goşundynyň esasy aýratynlyklarynyň biri müşderileriň şahsyýetini tasýklaýan pasportynyň we aýlyk zähmet haky geçirilýän bank kart maglumatlarynyň hem-de karz taryhynyň awtomatiki usulda barlanylýandygyndan ybaratdyr. Ýagny karz alyjy tarapyndan banka hiç hili resminama tabşyrmak zerurlygy ýok. Şol sebäpli raýatlarymyz sarp ediş maksatlary üçin isleg bildiren karz serişdelerini almak üçin banka diňe bir gezek gelmegi ýeterlik bolýar. Munuň özi raýatlaryň wagtyny tygşytlanmagy we amatlylyk taýdan örän ähmiýetlidir. Bu hyzmatyň mümkinçiliklerinden peýdalanýan raýatlarymyzyň sany günsaýyn artýar.

Mundan başga-da bank tarapyndan sanly ulgamda ýerine ýetirmäge mümkinçilik döredýän «Halkbank terminal» hyzmaty hem hereket edýär. «Halkbank terminal» hyzmaty döwrebap we ygtybarly tehnologiýanyň esasynda taýýarlanan we nagt däl hasaplaşykda ulanylýan adaty töleg terminalynyň ýerini tutup biljek ykjam programma üpjünçiligi bolup durýar. Söwda we hyzmat ediş nokatlarynyň işgärleri tölegi kabul etmek üçin öz ykjam telefonlaryna bu programma üpjünçiligini ýükläp, ony adaty töleg terminalynyň ornuna ulanyp bilýärler. Adaty töleg terminallaryndaky ähli mümkinçilikler göz önünde tutulan we olaryň ýerine ýetirýän wezipeleriniň ählisini amal etmäge ukyply bolan bu ykjam programma üpjünçiligi harytlara we hyzmatlara töleg geçirmek we amallaryň taryhyny görmek ýaly mümkinçilikleri berýär. «Halkbank terminal» ulgamynyň üsti bilen satyn alnan harydyň ýa-da ýerine ýetirilen hyzmatyň bahasy girizilýär hem-de degişli töleg geçirilýär. Eger-de ykjam telefonlarda «NFC» galtaşyksyz töleg tehnologiýasy gurnalan bolsa, onda tölegi geçirmek üçin bank kartyny ykjam telefona ýakynlaşdyrmak ýeterlikdir. Bu ýakynlaşdyrmanyň netijesinde ykjam programma üpjünçiligi bank kartyndaky maglumatlary okaýar. Şeýlelikde, satyn alnan haryt ýa-da hyzmat üçin tölegler kabul edilýär. Şundan soňra

SELJERIŞ MAKALALARY

ykjam telefonyň ýüzünde tölegiň kabul edilendigi barada elektron çek (hasabat kagyzy) peýda bolýar. Bütin dünýäde hem uly islege eýe bolýan bu hyzmatyň işe girizilmegi, ýurdumyzda nagt däl hasaplaşyklary döwrebap we amatly usulda alyp barmaga täze mümkinçilikleri döredýär.

Türkmenistanyň «Halkbank» paýdarlar täjirçilik banky tarapyndan daşary ýurtlaryň ýokary okuw mekdeplerinde okaýan talyplaryň halkara «VISA» we «MasterCard» bank kart hasaplaryna manat serişdelerini onlaýn görnüşde özbaşdak goýmaga we erkin daşary ýurt puluna öwürmäge mümkinçilik berýän «Sanly töleg» ykjam goşundysy işe girizildi. Raýatlar «Sanly töleg» ykjam goşundyny bankyň resmi www.halkbank.gov.tm internet sahypasyndan öz ykjam telefonlaryna ýüklemek arkaly halkara bank kart hasaplaryny banka barmazdan ygtybarly we aňsatlyk bilen aýma-aý dolduryp bilýärler. Geçirilen amallar baradaky maglumat hyzmaty ulanyjy raýatlaryň ykjam telefonlaryna SMS-habary görnüşinde iberilýär. 2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna bankyň «Sanly töleg» ykjam goşundysyna 53,3 müňe golaý müşderi birikdirilip, olaryň halkara «VISA» we «MasterCard» bank kart hasaplaryna pul serişdeleri geçirildi.

Häzirki wagtda sanly bank hyzmatlary döwrebap bank ulgamynyň aýrylmaz bölegine öwrüldi. Bu hyzmatlar müşderilere köpugurly mümkinçilikleri hödürleýär we banklar üçin müşderiler bilen aragatnaşygy çalt we täsirli gurmaga mümkinçilik berýär. Häzirki zaman bank hyzmatlary müşderilere diňe bir bank amallaryny ýerine ýetirmek bilen çäklenmän, eýsem maliýe maslahatlary almak, maýa goýumalaryny we karzlary dolandyrmak, beýleki maliýe hyzmatlaryndan peýdalanmak ýaly mümkinçiligini hem berýär. Türkmenistanda sanly bank hyzmatlarynyň ösmeginiň netijesinde müşderilere has amatly we ygtybarly şertlerde bank amallaryny ýerine ýetirmek, banklar bilen aragatnaşygy uzakdan guramak, şeýle hem maliýe çykdaýlaryny azaltmak ýaly mümkinçilikler döredi. Bu ösüşler milli ykdysadyýete sanly tehnologiýalaryň ornaşdyrylmagynyň we onuň netijeliliginiň artdyrylmagynyň aýdyň mysalydyr.

Sanly bank hyzmatlarynyň ösdürilmegi, milli ykdysadyýetiň ösüşine ýardam edýän birnäçe faktory öz içine alýar. Ilkinji nobatda, sanly bank hyzmatlary banklaryň we maliýe edaralarynyň netijeliligini ýokarlandyrýar. Bu maliýe dolandyryşyny ýönekeýleşdirmäge, çykdaýlary azaltmaga we maliýe serişdelerini has tygşytly ulanmaga mümkinçilik berýär. Şeýle hem, sanly bank hyzmatlarynyň ornaşdyrylmagy, banklaryň müşderilere has çalt we amatly hyzmatlary hödürlemegini, şeýle hem müşderileriň banklar bilen uzak aralykdan aragatnaşyk saklamagyny üpjün edýär.

Sanly ykdysadyýetiň ösüşi milli ykdysadyýetiň döwrebaplaşdyrylmagyny üpjün edýär. Türkmenistanda sanly tehnologiýalaryň ornaşdyrylmagy we banklaryň sanly hyzmatlary hödürlemegi milli ykdysadyýetiň beýleki ugurlarynda hem innowasiýalaryň we täze tehnologiýalaryň ornaşdyrylmagyna ýol açýar. Bu bolsa, milli ykdysadyýetiň has çalt ösmegine, iş ýerleriniň artmagyna, şeýle hem halkyň durmuş derejesiniň ýokarlanmagyna ýardam berýär.

Geçirilýän bu işleriň ählisi banklaryň müşderiler bilen aragatnaşyk usullarynyň döwrebaplaş-

magyna, sarp edilýän wagty we harajatlary tygşytlamaga, amallary öz wagtynda geçirmäge, ýurtda durnukly ykdysady ösüşi üpjün etmäge, netije-de raýatlarymyzyň hal-ýagdaýyny has-da gowulandyrmaga gönükdirilendir.

Türkmenistanyň «Halkbank» paýdarlar täjirçilik banky raýatlaryň bank işi bilen bagly ähli zerurlyklaryny üpjün etmek bilen, alyp barýan işinde müşderileriň ynamyny ödemegi, ygtybarlylygy, açykgöwünli we hoşniýetli hyzmat etmegi, işleri köptaraply ýola goýmagy hem-de işgärleriň agzybirligini we olaryň hünär ussatlygyny esasy gymmatlyklary hökmünde kesgitleýär. Bu ýörelge bolsa bankyň işinde oňyn netijeleriň gazanylmagyna ýardam edýär.

Halkymyzyň abadançylygy, rowaçlygy milli ykdysadyýetimiziň diwersifikasiýalaşdyrylyp ösdürilmegi ugrunda ýadawsyz tagallalary edýän Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag bolsun, ömürleri uzak, Belent Başı aman bolsun. Il-ýurt bähbitli, döwlet ähmiýetli alyp barýan işleri belent maksatly işleri mundan beýläk hem rowaç alsyn!

Kemal ÖWEZBERDIÝEW,
Türkmenistanyň «Halkbank» paýdarlar täjirçilik bankynyň
Goýum amallary bölüminiň başlygy

SELJERIŞ MAKALARY

MILLI YKDYSADYÝETIMIZI ÖSDÜRMEKDE PUL-KARZ SYÝASATYNYŇ ORNY

Hormatly Prezidentimiziň parasatly ýolbaşçylygynda milli ykdysadyýetimizi döwrebap ösdürmek arkaly halkymyzyň ýaşayş-durmuş derejesini has-da ýokarlandyrmak we ýurdumyzy dünýäniň öňdebaryjy döwletleriniň hataryna ýetirmek ugrunda möhüm ykdysady özgertmeler amala aşyrylýar.

«Türkmenistanyň bank ulgamyny ösdürmegiň 2011-2030-njy ýyllar üçin Döwlet maksatnamasyna», «Türkmenistanyň Prezidentiniň ýurdumyzy 2022-2028-nji ýyllarda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň Maksatnamasyna» we «Türkmenistanda 2019-2025-nji ýyllarda sanly ykdysadyýeti ösdürmegiň Konsepsiyasyna» laýyklykda ýurdumyzda bolup geçýän ykdysady özgertmeler tapgyrlaýyn esasyda amala aşyrylýar. Milli ykdysadyýetimizi köpugurly esasyda ösdürmek ugrunda alnyp barylýan syýasatlary üstünlikli durmuşa geçirmekde, ýurdumyzyň durmuş-ykdysady kuwwatyny ýokarlandyrmakda banklaryň pul-karz syýasaty möhüm orny eýeleýär.

Pul-karz syýasaty döwletiň möhüm syýasatynyň biri bolup, bazar gatnaşyklary şertlerinde hojalygy ýöretmegiň we ýurduň ykdysadyýetine täsir etmegiň möhüm guraly hasaplanylýar. Pul-karz syýasatynyň esasy maksady pul-karz syýasatynyň gurallaryndan netijeli peýdalanyp, milli manadyň hümmetini berkitmekden, ýurduň durnukly ykdysady ösüşini üpjün etmekden, eksporta ukyply we importuň ornuny tutýan önüm öndüriji (aýratyn-da, döwlet eýeçiligine dahylsyz tarapalar boýunça) pudagyň senagat we innowasion taýdan ösüşini goldamakdan we ýurduň pul ätiýaçlyklaryny berkitmekden ybarat bolup durýar. Pul-karz syýasaty, ýurduň ykdysady ýagdaýyna we ondaky bar bolan umumy isleglere täsir edýär. Mälim boluşy ýaly, ýurduň pul-karz syýasaty ykdysadyýetiň anyk (önüm öndüriji) pudagy bilen aýrylmaz arabaglanşykda bolup, onda ýagdaýlaryň üýtgemegi anyk pudagyň maliýe ýagdaýyna göniden-göni öz täsirini ýetirýär. Şu nukdaýnazardan, ýurtda pul-karz syýasatynyň netijeli ýola goýulmagy üçin geljekde makroykdysady görkezijilere täsir edip biljek daşarky we içerki syýasy, ykdysady we beýleki ýagdaýlaryň ýurduň Merkezi banklary we beýleki karz edaralar tarapyndan deslapdan düýpli seljerilmegi möhüm wezipeleriň biri bolup durýar.

Döwlet tarapyndan kadalaşdyrylýan karz edaralarynyň pul-karz syýasatyna degişli ykdysady gurallaryň netijeli işleýändigine baha bermek üçin ykdysadyýetde nagt pul dolanşygynyň mukdar taýdan üýtgemegine we karz serişdeleriň nyrhyna bolan islegleriň hem-de teklipleriň üýtgemek ýagdaýlaryny hemişe seljermek möhüm bolup durýar. Şunda, makroykdysady görkezijileri seljerilende, ilkinji nobatda M0 we M1 pul agregatlarynyň ýagdaýyny pul-karz syýasatynyň esasy gurallary bolan nagt puluň emissiýasynyň mukdaryndan, Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan kesgitlenilýän karz edaralaryny gaýtadan maliýeleşdirmekligiň derejesi, diskont syýasaty, göni mukdar çäklendirmeler we beýleki ykdysady gurallardan işjeň peýdalanylýar.

Ýurtda ykdysady çökgünlikleriň önüni almakda we milli ykdysadyýeti sagdynlaşdyrmakda karz edaralarynyň pul-karz syýasatynyň orny örän ulydyr. Şunda, milli puluň durnuklylygyny saklamakda ilkinji nobatda pul-karz syýasatynyň möhüm kadalaşdyryjy guraly bolan gaýtdan maliýeleşdirmekligiň laýyk derejesini kesgitlemek we diskont syýasatynyň karz ekspanssiýasy we karz restriksiýasy ýaly gurallaryndan ýerlikli peýdalanmak özüniň oňyn netijesini berýär.

Hormatly Prezidentimiziň taýsyz tagallasy bilen milli puluň hümmetsizlenmek derejesini göz önünde tutulan derejelerde saklamak we ýurduň nyrh syýasatyna oňyn täsir etmek maksady bilen, Türkmenistanyň Merkezi bankynyň pul-karz syýasatynyň esasy gurallarynyň biri bolan karz edaralaryny gaýtadan maliýeleşdirmek derejesiniň birnäçe ýyllardan bäri belli bir (ýagny, ýyllyk 5 göterim) derejede üýtgedilmän saklanylyp gelinmegi, ýurdumyzyň beýleki karz edaralary bilen bir hatarda Türkmenistanyň «Senagat» paýdarlar täjirçilik banky tarapyndan hem ýurdumyzda importyň ornuny tutýan we eksporta ukyply bolan ýokary hilli önüm öndüriji ýerli telekeçileriň ýüzlerçe taslamalaryny ýeňillikli şertlerde bank karzynyň hasabyna maliýeleşdirmäge, şeýle hem raýatларыmyzyň ýaşaýyş-durmuş şertlerini gowlandyrmak we beýleki durmuş zerurlyklaryny kanagatlandyrmak maksady bilen, ýokary amatlyklary bolan ýaşaýyş jaýlaryny satyn almak üçin ýeňillikli şertlerde karz serişdelerini bermäge giň mümkinçilikleri döretdi.

Hormatly Prezidentimiz tarapyndan döredilen şeýle mümkinçiliklerden ugur alyp, Türkmenistanyň «Senagat» paýdarlar täjirçilik banky tarapyndan eýeçiligiň dürli görnüşlerini karzlaşdyrmak boýunça degişli işler amala aşyrylýar. Şunuň bilen baglylykda 2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna bankyň karz bukjasyndaky berlen karzlaryň galyndysy 3 208,5 mln. manatdan ybarat bolup, olardan 3 070,6 mln. manatdan gowragy milli manatda we 137,8 mln. manatdan gowragy bolsa daşary ýurt pulunda berlen karzlara degişli bolup durýar. Bankyň karz bukjasyň düzüminiň 76,56 göterimini döwlete dahylsyz edara-kärhanalara, hususy telekeçilere we kärendeçilere hem-de galan 23,44 göterimini bolsa raýatlara berlen karzlar düzýär. 2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna bankyň umumy karz bukjasyň düzüminde Türkmenistanyň Prezidentiniň kararlaryna laýyklykda ýeňillikli şertlerde berlen karzlaryň jemi 311,9 mln. manatdan ybarat bolup, olardan 88,1 mln. manady önümçilik maksatlaryna, 100,8 mln. manady gurluşyk işlerine, 59,2 mln. manady oba hojalygyny ösdürmäge we 63,4 mln. manady ýurdumyzyň raýatlaryna ýokary amatlyklary bolan ýaşaýyş jaýlaryny satyn almak üçin ýeňillikli şertlerde berlen ipoteka karzlaryna degişli bolup durýar.

Şeýle hem hasabat senä ilatyň ýaşaýyş-durmuş şertlerini gowulandyrmak we beýleki durmuş zerurlyklaryny kanagatlandyrmak maksatly berlen karzlaryň galyndysy 751,9 mln. manatdan (şol sanda 63,4 mln. manat möçberinde ýeňillikli şertlerde berlen ipoteka karzandan) ybarat.

Diskont syýasaty (türkmençe «arzanlatmak», «bahany aşaklatmak» diýmekligi aňladýar) – bu Merkezi banklaryň pul-karz syýasatynyň bir guraly bolup, onuň esasy maksady gaýtadan maliýeleşdirmekligiň göterimini dogry derejede kesgitlemek arkaly ýurduň ykdysadyýetini ösdürmek maksatly (aýratyn-da önümçilige) berilýän karzlaryň möçberini we olaryň göterim derejelerini ýeňilleşdirilen şertlerde kesgitlep, milli puluň hümmetsizlenmek derejesini saklamaga, ýurduň töleg balansyny we daşary ýurt pulunyň milli pula bolan nyrhyny kadalaşdyrmaga gönükdirilen syýasatdyr. Ýurduň milli Maksatnamalarynda göz önünde tutulyşy ýaly, bank ulgamy bilen bir hatarda ykdysadyýetiň beýleki pudaklaryny tapgyrlylyk hususlaşdyrylýan döwürde, döwlet ähmiýetli taslamalary maliýeleşdirmekligiň, döwlete dahylsyz taraplary merkezleşdirilen serişdeleriň hasabyna ýeňilleşdirilen şertlerde karzlaşdyrmaklygyň we raýatlara ýeňillikli şertlerdäki ipoteka hem-de sarp ediş karzlaryny bermekligiň hasabyna ilatyň durmuş şertlerini gowlandyrmakda Merkezi banklaryň diskont syýasatynyň ähmiýeti örän ulydyr. Diskont syýasatynyň düzüm bölekleri hökmünde karz ekspansiýasy (başgaça aýdylanda arzan pullaryň syýasaty) we restriksiýa (ýagny, gymmat pullaryň syýasaty) çykyş edýär.

Karz ekspansiýasy (türkmençe «giňeltmek», «ulaltmak» diýmekligi aňladýar) – bu, karz

SELJERIŞ MAKALARY

edarylarynyň karz amallaryny höweslendirmek boýunça Merkezi banklar tarapyndan alnyp barylýan syýasat bolup, onuň esasy maksady täjirçilik banklarynda berilýän karzlaryň göterim derejelerini peseltmäge täsir etmek arkaly milli ykdysadyýeti ösdürmäge we ýurtda işsizligiň ösüş depgini peseltmäge öňäýly täsir etmekden ybaratdyr. Ýurtda karz ekspansiýasynyň kömegi bilen täjirçilik banklarynyň Merkezi bankdan arzan göterimden karz serişdelerini alyp, özleriniň hyzmat edýän müşderilerine pes göterimden karzlaşdyrmak arkaly, olaryň bank karzlaryna bolan isleglerini (ýagny, karzlaryň özüne çekijiligini) ýokarlandyrmaga mümkinçilik gazanylýar. Restriksiýa (türkmençe «çäklendirmek» diýmekligi aňladýar) – bu, karz ekspansiýasyna garşydaş syýasat bolup, ony geçirmekligiň hasabyna Merkezi banklar ýurduň dolanşyga goýberilýän nagt pullaryň emissiýasyny we berilýän karz serişdeleriniň möçberini peseltmäge täsir edýärler. Şunda Merkezi banklar nagt pullaryň emissiýasyny peseltmek maksady bilen özüniň pul-karz syýasatynyň restriksiýa ýagny, göni mukdar çäklendirmeleri, pul interwensiýalary we pul toplumynyň artmagynyň çelgilerini bellemek ýaly syýasatlardan işjeň peýdalanýarlar.

Türkmenistanyň «Senagat» paýdarlar täjirçilik banky tarapyndan Türkmenistanyň Prezidentiniň 2013-nji ýylyň 3-nji oktyabrynda çykaran «Pul we alyş-çalyş amallarynyň meseleleri hakynda» 13240 belgili Kararyna we ýurdumyzda tapgyrlyýyn esasyda amala aşyrylýan milli Maksatnamalara hem-de Konsepsiýalara laýyklykda, ýurtda pul dolanyşygynyň netijeliligini has-da kämilleşdirmek we dünýäniň öňdebaryjy tilsimatlaryna esaslanýan nagt däl hasaplaşyklary ösdürüp, ilata ýokary derejede bank hyzmatlaryny ýerine ýetirmek maksady bilen häzirkizaman elektron bank hyzmatlarynyň gerimini giňeltmek boýunça meýilnamalaýyn işler amala aşyrylýar.

Bank tarapyndan 2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna emitirlenen bank kartlarynyň sany 499,98 müňe ýetip, geçen ýylyň degişli döwri bilen deňeşdirilende 44,54 müň sany bank kartyny ulanyjylaryň sany köpeldi.

Häzirki döwürde Türkmenistanyň «Senagat» paýdarlar täjirçilik banky tarapyndan sanly ulgam arkaly nagt däl hasaplaşyklary ösdürmek maksady bilen, TM CELL, CDMA öýjükli aragatnaşyk, internet, IP-telewideniýe, saglyk ätiýaçlandyryş, Türkmenistanyň Içeri işler ministrliginiň Polisiýanyň ýol gözegçilik gullugy boýunça jerime tölegleri we Aşgabat şäherindäki hereket edýän awtobuslarda ilatyň ýol töleglerini tölemek mümkinçilikleri döretmek üçin 210 sany maglumat-amal terminallary ornaşdyryldy. Şeýle hem, bankyň önümi bolan «Senagat töleg» mobil programmasy arkaly müşderilere hödürlenilýän hyzmatyň mümkinçiliklerini giňeltmek we täze onlaýn kabulhana funksionalyny we «Sanly karz» ykjam goşudysyny ýakyn wagtlarda işe girizmek boýunça meýilnamalaýyn işler amala aşyrylýar.

Ýurdumyzda hereket edýän milli maksatnamalaryň we konsepsiýalaryň çäklerinde tapgyrlyýyn esasyda durmuşa geçirilýän çärlerden ugur alyp, ýurdumyzyň pul-karz syýasatyny kämilleşdirmek maksady bilen ýurdumyzyň bank ulgamynyň önünde goýlan wezipeleriň «Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynda» hem üstünlikli amala aşyrylmagy ugrunda Türkmenistanyň «Senagat» paýdarlar täjirçilik banky tarapyndan tagallalar ediler.

Türkmenistanyň bank ulgamyny ösdürmegiň ileri tutulýan ugurlarynyň durmuşa geçi-

rilmeği döwlet eýeçiligindäki hem-de döwlete dahylsyz bölekdäki guramalara, önümçilik pudaklaryna we ilata häzirkizaman bank hyzmatlarynyň berilmegini üpjün eder, ykdysadyýetiň ýokarlanýan isleglerine laýyklykda bank hyzmatlarynyň hilini gowulandyrmaga, pul dolanyşygyny çaltlandyrmak boýunça çäreleri amala aşyrmaga, netijeli pul-karz syýasatyny geçirmäge we milli puluň satyn alyjylyk ukybyny berkitmäge ýardam berer. Gahryman Arkadagymyz tarapyndan başy başlanyp, Hormatly Prezidentimiziň parasatly ýolbaşçylygynda amala aşyrylýan bank ulgamyndaky özgertmeleriň ählisi ýurdumyzyň ilatynyň ýaşaýyş durmuş derejesini has-da gowulandyrmaga hem-de dünýäniň ösen ýurtlarynyň derejesine ýetirmäge gönükdirilendir.

Türkmen halkyna bagtyýar we abadan durmuşy peşgeş beren Gahryman Arkadagymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun, Watanymyzyň asudalygy, il-günümüziziň abadan, bolelin durmuşda ýaşamagy ugrunda alyp barýan işle-ri hemişe rowaçlyklara beslensin!

Annadurdy MELÄÝEW,
Türkmenistanyň «Senagat» paýdarlar täjirçilik
bankynyň Ykdysady görkezijileri seljeriş
we metodologiýa bölüminiň baş hünärmeni

TÜRKMENISTANYŇ BANK ULGAMYNYŇ ÖSÜŞ MEÝILLERI

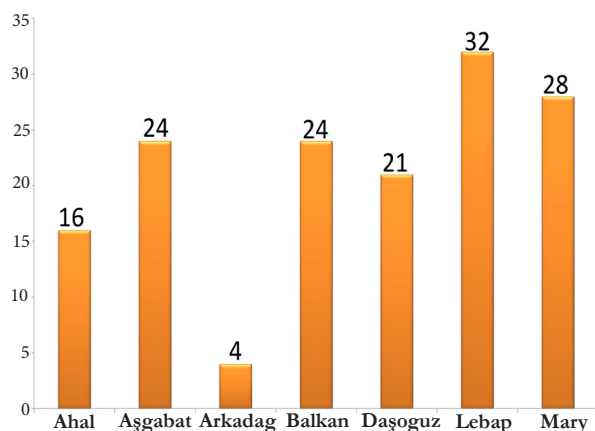
Тенденции развития банковской системы Туркменистана

Development trends of the banking system of Turkmenistan

2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna Türkmenistanyň karz edaralarynyň şahamçalarynyň sany barada maglumat

Сведения о количестве филиалов кредитных учреждений
Туркменистана по состоянию на 1 января 2025 г.

Information on the number of branches of the credit institutions
of Turkmenistan as of January 1, 2025

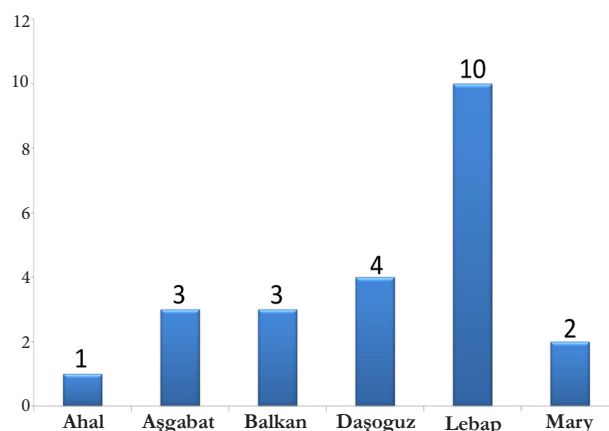

2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna

Türkmenistanyň karz edaralarynyň bank gulluklarynyň sany barada maglumat

Сведения о количестве агентств кредитных учрежде-
ний Туркменистана по состоянию на 1 января 2025 г.

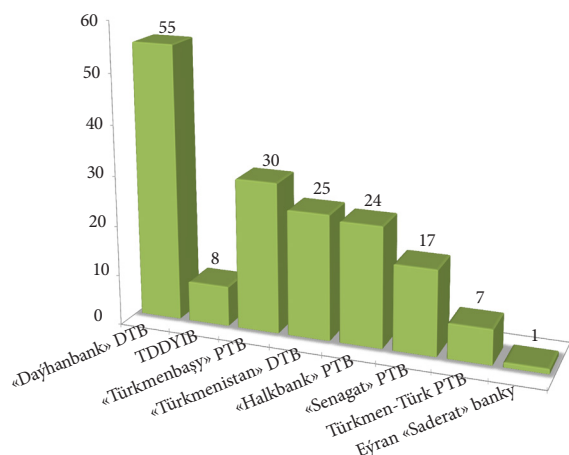
Information on the number of agencies of the credit
institutions of Turkmenistan as of January 1, 2025

2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna Türkmenistanyň karz edaralary boýunça daşary ýurt puluny alyş-çalyş nokatlarynyň sany

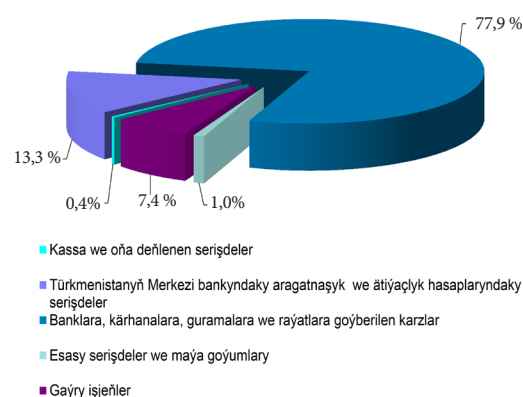
Количество обменных пунктов иностранной
валюты по кредитным учреждениям Туркменистана на
1 января 2025 года

Number of the exchange bureaus of the credit institutions
of Turkmenistan as of January 1, 2025

Karz edaralaryň işjeňleriniň düzümi, (%-de)

Структура активов кредитных учреждений, (в %)
Structure of assets of the credit institutions (in %)

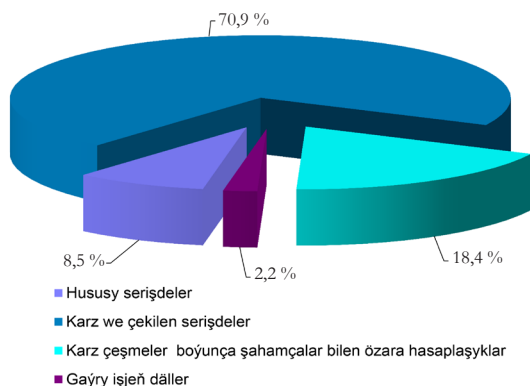

№12
2024

TÜRKMENISTANYŇ MERKEZI BANKY
Центральный банк Туркменистана
Central bank of Turkmenistan

Karz edaralaryň işjeň dälleriniň düzümi, (%-de)

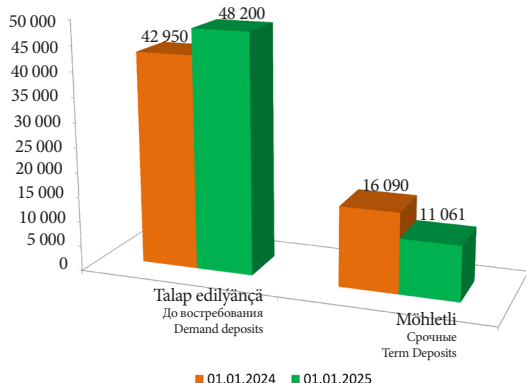
Структура пассивов кредитных учреждений, (в %)
Structure of liabilities of the credit institutions(in %)

Kärhanalaryň, guramalaryň we ilatyň hasaplaşyk, gündelik we goýum hasapларыndaky serişdeleriniň möhleti boýunça bölünişi (mln manatda)

Средства на расчетных, текущих счетах и депозитах предприятий, организаций и населения по срокам их размещения (в млн манат)

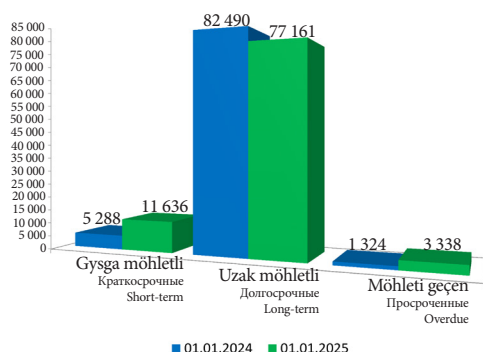
Funds on the settlement, current, deposit accounts of the enterprises, organizations and households by the terms of placement (in mln. manat)

Karz edaralaryň kärhanalara, guramalara we ilata milli pulda beren karzlarynyň galyndylarynyň möhleti boýunça bölünişi (mln manatda)

Распределение остатков кредитов кредитных учреждений, предоставленных в национальной валюте предприятиям, организациям и населению по срокам их размещения (в млн манат)

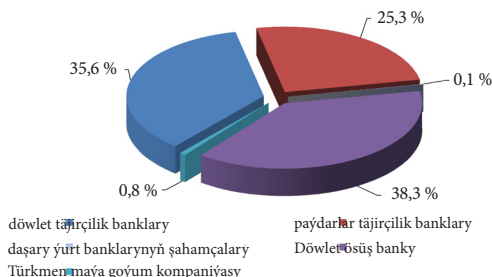
Distribution of balances of credits with the credit institutions provided to the enterprises, organizations and households by the terms of placement (in mln. manat)

2025-nji ýylyň ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna karz edaralarynyň esasyk maýalarynyň möçberi barada maglumat

Величина уставного фонда кредитных учреждений по состоянию на 1 января 2025 г.

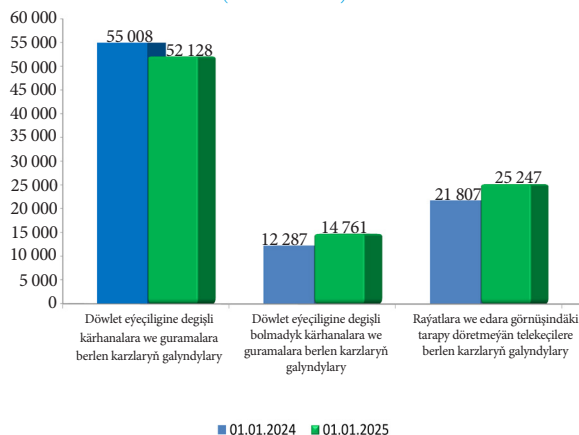
Authorized capital size as of 1 January 2025

Karz edaralaryň kärhanalara, guramalara we ilata milli pulda beren karzlarynyň galyndylarynyň eýeçiligi boýunça bölünişi (mln manatda)

Распределение остатков кредитов кредитных учреждений, предоставленных в национальной валюте предприятиям, организациям и населению по формам их собственности (в млн манат)

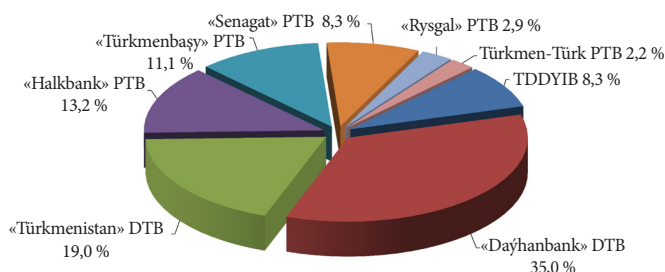
Undrawn credit amounts in national currency of the credits issued to the enterprises, organizations and households, by the forms of the ownership (in mln. manat)

2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna Türkmenistanyň bank kart ulgamynda hasaba alnan bank kartlary boýunça maglumat (görkezijiler tegeklelenip alyndy)

Сведения о зарегистрированных в банковской карточной системе Туркменистана банковских картах по состоянию на 1 января 2025 года (указатели округлены)

Information on the bankcards registered in the bank system of Turkmenistan as of 1 January 2025 (rounded-off)

Türkmenistanyň karz edaralarynyň işjeňliginiň esasy görkezijileri
Основные показатели деятельности кредитных учреждений Туркменистана
Key performance indicators of credit institutions in Turkmenistan

GÖRKEZIJILER ПОКАЗАТЕЛИ/INDICATORS	ölçeg birligi ед. измер. measure unit	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2025 01.01.2024-e, %-de
1. Bellige alnan karz edaralary Зарегистрированные кредитные учреждения Registered credit institutions	sany количество number	11	11	100,0
şol sanda/в том числе/ including:				
- döwlet täjirçilik - государственно-коммерческие - state-commercial	sany количество number	3	3	100,0
- paýdarlar täjirçilik - акционерно-коммерческие - joint-stock commercial	sany количество number	5	5	100,0
- daşary ýurt banklarynyň şahamçalary - филиалы иностранных банков - branches of foreign banks	sany количество number	1	1	100,0
- Döwlet ösüş banky - Государственный банк развития - State Development bank	sany количество number	1	1	100,0
- «Türkmen maýa goýum kompaniýasy» - «Туркменская инвестиционная компания» - «Turkmen investment company»	sany количество number	1	1	100,0
2. Karz edaralaryň şahamçalarynyň sany Количество филиалов кредитных учреждений Number of branches of credit institutions	sany количество number	150	149	99,3
3. Karz edaralarynda hyzmat edilyän müşderilere açylan hasaplaryň sany Количество счетов открытых клиентом обслуживаемых кредитными учреждениями Number of accounts opened by clients serviced by credit institutions	sany количество number	7 046 129	7 675 485	108,9
4. Karz edaralaryň işgärleriniň sany Численность работников кредитных учреждений Number of employees of credit institutions	sany количество number	8 391,80	8 408,50	100,2
5. Karz edaralaryň hakyky toplan esaslyk maýasynyň möçberi Фактически сформированный уставный фонд кредитных учреждений Actually formed authorized capital of credit institutions	mln manat млн манат mln manat	7 167,80	7 432,33	103,7
6. Türkmenistanyň Merkezi bankynda açylan karz edaralarynyň aragatnaşyk hasaplaryndaky galyndylary (milli pulda) Остаток на корреспондентских счетах кредитных учреждений в Центральном банке Туркменистана (в нац. валюте) Balances on correspondent accounts of credit institutions in the Central Bank of Turkmenistan (in national currency)	mln manat млн манат mln manat	17 876,07	16 997,27	95,1
7. Türkmenistanyň karz edaralarynyň kärhanalara, guramalara we ilata milli pulda beren karzlarynyň galyndylary Остаток кредитов кредитных учреждений Туркменистана в национальной валюте, предоставленные предприятиям, организациям, населению The balance of credits of credit institutions of Turkmenistan in national currency, provided to enterprises, organizations and the population	mln manat млн манат mln manat	89 102,20	92 135,71	103,4
8. Karz edaralarynda kärhanalaryň, guramalaryň we ilatyň hasaplaşyk, gündelik we goýum hasaplaryndaky serişdeleri (milli pulda) Средства на расчетных, текущих счетах и депозитах предприятий, организаций и населения в кредитных учреждениях (в нац. валюте) Funds at settlement, current accounts and deposits of enterprises, organizations and individuals in credit institutions (in national currency)	mln manat млн манат mln manat	39 600,98	40 178,70	101,5

Ylmy-önümçilik geňeşinde taýýarlanylýdy
Подготовлено Научно-производственным советом / Prepared by the Research Council

2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna Türkmenistanyň karz edaralarynyň şahamçalarynyň sany barada maglumat

Сведения о количестве филиалов кредитных учреждений Туркменистана по состоянию на 1 января 2025 г.

Information on the number of branches of credit institutions of Turkmenistan as of January 1, 2025

Karz edaralaryň ady Наименование кредитных учреждений Name of credit institutions	Şahamçalaryň sany Количество филиалов Number of branches	Ahal Ахал Ahal	Aşgabat Ашхабад Ashgabat	Arkadag Аркадаг Arkadag	Balkan Балкан Balkan	Daşoguz Дашогуз Dashoguz	Lebap Лебап Lebap	Mary Мары Mary
Türkmenistanyň «Türkmenistan» DTB ГКБТ «Туркменистан» / SCBT «Turkmenistan»	22	3	7	1	4	1	3	3
Türkmenistanyň «Türkmenbaşy» PTB АКБТ «Туркменбаши» / JSCBT «Turkmenbashi»	23	1	5		4	3	6	4
Türkmenistanyň «Daýhanbank» DTB ГКБТ «Дайханбанк» / SCBT «Dayhanbank»	51	7	1	1	7	10	13	12
TD Daşary ykdysady iş banky Туркменвнешэкономбанк/ State Bank for Foreign Economic Affairs of Turkmenistan	3		2		1			
Türkmenistanyň «Halkbank» PTB АКБТ «Халкбанк» / JSCBT «Halkbank»	32	4	7	1	3	4	7	6
Türkmenistanyň «Senagat» PTB АКБТ «Сенагат» / JSCBT «Senagat»	14	1	2	1	4	2	2	2
«Rysgal» PTB АКБ «Рысгал» / JSCB «Rysgal»	4				1	1	1	1
Jemi / Bcero / Total	149	16	24	4	24	21	32	28

2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna Türkmenistanyň karz edaralarynyň bank gulluklarynyň sany barada maglumat

Сведения о количестве агентств кредитных учреждений Туркменистана по состоянию на 1 января 2025 г.

Information on the number of credit institutions agencies of Turkmenistan as of January 1, 2025

Karz edaralaryň ady Наименование кредитных учреждений Name of credit institutions	Gulluklaryň sany Количество агентств Number of agencies	Ahal Ахал Ahal	Aşgabat Ашхабад Ashgabat	Balkan Балкан Balkan	Daşoguz Дашогуз Dashoguz	Lebap Лебап Lebap	Mary Мары Mary
Türkmenistanyň «Türkmenistan» DTB ГКБТ «Туркменистан» / SCBT «Turkmenistan»	1		1				
Türkmenistanyň «Türkmenbaşy» PTB АКБТ «Туркменбаши» / JSCBT «Turkmenbashi»	1				1		
Türkmenistanyň «Daýhanbank» DTB ГКБТ «Дайханбанк» / SCBT «Dayhanbank»	8	1		1	1	4	1
TD Daşary ykdysady iş banky Туркменвнешэкономбанк/ State Bank for Foreign Economic Affairs of Turkmenistan	1			1			
Türkmenistanyň «Halkbank» PTB АКБТ «Халкбанк» / JSCBT «Halkbank»	4					4	
Türkmenistanyň «Senagat» PTB АКБТ «Сенагат» / JSCBT «Senagat»	1				1		
Türkmen-Türk PTB Туркмено-Турецкий АКБ/ Turkmen-Turk JSCB	7		2	1	1	2	1
Jemi / Bcero / Total	23	1	3	3	4	10	2

2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna Türkmenistanyň karz edaralarynyň esaslyk maýalarynyň möçberleri barada maglumat

Информация об уставном фонде кредитных учреждений по состоянию на 1 января 2025 г.

Information on the authorized capital of credit institutions as of January 1, 2025

müň manat / тыс. манат / thousand manat

Bellige alnan karz edaralar we beýlekiler Зарегистрированные кредитные учреждения и другие Registered credit institutions and others	Esaslyk maýalarynyň möçberi Размер уставного фонда Size of the authorized capital	Esaslyk maýalaryň umumy möçberinden düşýän paýy, % Уд. вес к итогу, % / Share to total, %
döwlet täjirçilik banklary государственно-коммерческие банки/state-commercial banks	2 643 352,7	35,57
paýdarlar täjirçilik banklary акционерно-коммерческие банки/joint-stock commercial banks	1 878 406,7	25,27
daşary ýurt banklarynyň şahamçalary филиалы иностранных банков/branches foreign banks	4 571,0	0,06
Döwlet ösüş banky Государственный банк развития/State Development Bank	2 850 000,0	38,35
Türkmen maýa goýum kompaniýasy Туркменская инвестиционная компания/Turkmen investment company	56 000,0	0,75
Jemi / Bcero / Total	7 432 330,4	100,0

Bank gözegçiligi müdirliginde taýýarlanyldy

Подготовлено департаментом Банковского надзора/ Prepared by Banking Supervision Department

2024-nji ýylyň dekabry aýynda TMB-niň karz
auksionynda yglan edilen göterim derejeleri

Объявленные процентные ставки на кредитном аукционе ЦБТ
в декабре 2024 года

Interest rates declared at the credit auction of CBT in December, 2024

Karzlaryň möhleti сроки предоставления кредитов Terms of Credits	Göterim derejesi, (%) Процентная ставка, (%) Interest rate, (%)
1 ýyldan artyk bolmadyk möhlete до 1 года Up to 1 year	5,0 %

2024-nji ýylyň dekabry aýynda TMB-niň goýum amallary
auksionynda yglan edilen göterim derejeleri

Объявленные процентные ставки на депозитном аукционе ЦБТ
в декабре 2024 года

Interest rates declared at the deposit auction of CBT in December, 2024

Goýumlaryň möhleti сроки привлечения депозитов Terms of deposits	Göterim derejesi, (%) Процентная ставка, (%) Interest rate, (%)
1 aý 1 месяц /1 month	3,0 %
2 aý 2 месяц /2 month	3,5 %
3 aý 3 месяца /3 month	4,0 %

Karz amallary müdirliginde taýýarlanyldy
Подготовлено департаментом Кредитных операций
Prepared by the Credit Operations Department

Türkmenistanyň Merkezi bankynyň gaýtadan maliýeleşdiriş göterim derejesi

Ставка рефинансирования Центрального банка Туркменистана

Refinance rate of the Central Bank of Turkmenistan

Hereket eden döwri Период действия Period of validity	Göterimiň derejesi,% Процентная ставка,% Interest rate,%	Esas Основание / Authorizing document
08.07.1997 - 05.08.1998	35	TMB-niň 08.07.1997 ý. senesinden 125 belgili buýrugy Распоряжение ЦБТ N125 от 08.07.1997 г. Order of the Central Bank of Turkmenistan No.125 of 08.07.1997
06.08.1998 - 02.08.1999	30	TMB-niň 06.08.1998 ý. senesinden 196 belgili buýrugy Распоряжение ЦБТ N196 от 06.08.1998 г. Order of the Central Bank of Turkmenistan No.196 of 06.08.1998
03.08.1999 - 11.02.2000	27	TMB-niň 03.08.1999 ý. senesinden 212 belgili buýrugy Распоряжение ЦБТ N212 от 03.08.1999 г. Order of the Central Bank of Turkmenistan No.212 of 03.08.1999
12.02.2000 - 24.05.2000	25	TMB-niň 11.02.2000 ý. senesinden 39 belgili buýrugy Распоряжение ЦБТ N39 от 11.02.2000 г. Order of the Central Bank of Turkmenistan No.39 of 11.02.2000
25.05.2000 - 01.01.2001	20	TMB-niň 25.05.2000 ý. senesinden 161 belgili buýrugy Распоряжение ЦБТ N161 от 25.05.2000 г. Order of the Central Bank of Turkmenistan No. 161 of 25.05.2000
02.01.2001 - 09.12.2001	15	TMB-niň 02.01.2001 ý. senesinden 1 belgili buýrugy Распоряжение ЦБТ N1 от 02.01.2001 г. Order of the Central Bank of Turkmenistan No. 1 of 02.01.2001
10.12.2001 - 01.03.2003	12	TMB-niň 07.12.2001 ý. senesinden 304 belgili buýrugy Распоряжение ЦБТ N304 от 07.12.2001 г. Order of the Central Bank of Turkmenistan No. 304 of 07.12.2001
01.03.2003 - 01.06.2004	10	TMB-niň 23.01.2003 ý. senesinden 1 belgili buýrugy Распоряжение ЦБТ № 1 от 23.01.2003 г. Order of the Central Bank of Turkmenistan No. 1 of 23.01.2003
01.06.2004	5	TMB-niň 25.05.2004 ý. senesinden 133 belgili buýrugy Распоряжение ЦБТ № 133 от 25.05.2004 г. Order of the Central Bank of Turkmenistan No. 133 of 25.05.2004

Makroykdysady seljeriş we maliýe syýasaty müdirliginde taýýarlanyldy
Подготовлено департаментом Макроэкономического анализа и финансовой политики
Prepared by the Department of Macroeconomic Analysis and Financial Policy

Karz edaralarynyň Türkmenistanyň Merkezi bankyna hökmany ätiýaçlyklaryna geçirmeli möçberleri
Нормативы отчислений кредитных учреждений в обязательные резервы Центрального банка Туркменистана
Standards for deductions of credit institutions to the required reserves with the Central Bank of Turkmenistan

Bellenilen senesi Утвержденная дата Confirmed date	Hökmany ätiýaçlyklaryň derejesi Уровень обязательных резервов Required Reserves Level	Bellikler Примечания / Notes
19.01.2001	5%	- edara görnüşli taraplardan manatdaky we daşary ýurt pulundaky möhletli serişdeleri boýunça - по срочным средствам в национальной и иностранной валюте юридических лиц - for term deposits, accounts in national and foreign currency of legal entities
	25%	- edara görnüşli taraplardan manatdaky gaýry serişdeleri boýunça - по остальным средствам в национальной валюте юридических лиц - for other funds in national currency of legal entities
	8%	- edara görnüşli taraplardan daşary ýurt pulundaky gaýry serişdeleri boýunça - по остальным средствам в иностранной валюте юридических лиц - for other funds in foreign currency of legal entities
20.07.2006	3%	- edara görnüşindäki taraplardan milli puldaky möhletli serişdeleri boýunça - по срочным депозитам юридических лиц в национальной валюте - on term deposits of legal entities in national currency
	20%	- edara görnüşli taraplardan milli puldaky gaýry serişdeleri boýunça - по остальным депозитам юридических лиц в национальной валюте - for other deposits of legal entities in national currency
	5%	- edara görnüşli taraplardan daşary ýurt pulundaky möhletli serişdeleri boýunça - по срочным депозитам юридических лиц в иностранной валюте - on fixed-term deposits of legal entities in foreign currency
	8%	- edara görnüşli taraplardan daşary ýurt pulundaky gaýry serişdeleri boýunça - по остальным депозитам юридических лиц в иностранной валюте - for other deposits of legal entities in foreign currency
03.04.2009	3%	- edara görnüşli taraplardan milli puldaky möhletli serişdeleri boýunça - по срочным депозитам юридических лиц в национальной валюте - on term deposits of legal entities in national currency
	15%	- edara görnüşli taraplardan milli puldaky gaýry serişdeleri boýunça - по остальным депозитам юридических лиц в национальной валюте - for other deposits of legal entities in national currency
	5%	- edara görnüşli taraplardan daşary ýurt pulundaky möhletli serişdeleri boýunça - по срочным депозитам юридических лиц в иностранной валюте - on fixed-term deposits of legal entities in foreign currency
	8%	- edara görnüşli taraplardan daşary ýurt pulundaky gaýry serişdeleri boýunça - по остальным депозитам юридических лиц в иностранной валюте - for other deposits of legal entities in foreign currency
17.02.2011	3%	- edara görnüşli taraplardan milli puldaky möhletli serişdeleri boýunça - по срочным депозитам юридических лиц в национальной валюте - on term deposits of legal entities in national currency
	10%	- edara görnüşli taraplardan milli puldaky gaýry serişdeleri boýunça - по остальным депозитам юридических лиц в национальной валюте - for other deposits of legal entities in national currency
	5%	- edara görnüşli taraplardan daşary ýurt pulundaky möhletli serişdeleri boýunça - по срочным депозитам юридических лиц в иностранной валюте - on fixed-term deposits of legal entities in foreign currency
	8%	- edara görnüşli taraplardan daşary ýurt pulundaky gaýry serişdeleri boýunça - по остальным депозитам юридических лиц в иностранной валюте - for other deposits of legal entities in foreign currency
11.02.2015	5%	- edara görnüşli taraplardan milli puldaky möhletli serişdeleri boýunça - по срочным депозитам юридических лиц в национальной валюте - on term deposits of legal entities in national currency
	12%	- edara görnüşli taraplardan milli puldaky gaýry serişdeleri boýunça - по остальным депозитам юридических лиц в национальной валюте - for other deposits of legal entities in national currency
	6%	- edara görnüşli taraplardan daşary ýurt pulundaky möhletli serişdeleri boýunça - по срочным депозитам юридических лиц в иностранной валюте - on fixed-term deposits of legal entities in foreign currency
	9%	- edara görnüşli taraplardan daşary ýurt pulundaky gaýry serişdeleri boýunça - по остальным депозитам юридических лиц в иностранной валюте - for other deposits of legal entities in foreign currency

Karz amallary müdirliginde taýýarlanyldy
Подготовлено департаментом Кредитных операций
Prepared by the Credit Operations Department

Londonyň gymmat bahaly metallar bazarynyň assosiasiýasy (LBMA) tarapyndan irdenki söwdada bellenen nyrhy boýunça 2024-njy ýylyň dekabry aýyndaky gymmat bahaly metallaryň 1 (bir) unsiýasynyň türkmen manadyna bolan gatnaşyklarynyň sanawy

Перечень цен драгоценных металлов за 1 (одну) унцию по результатам утренних торгов Лондонской Ассоциации рынков драгоценных металлов (LBMA) по отношению к туркменскому манату, действительных в декабре 2024 года

List of prices of precious metals per 1 (one) ounce based on the results of morning trading of the London Bullion Market Association (LBMA) in relation to the Turkmen manat, valid in December 2024

	Altyn / Золото/ Gold	Kümüş / Серебро/ Silver	Platina / Платина/ Platinum	manat /манат/ manat Palladiý / Палладий/ Palladium
02.12.2024	9 230,3750	106,5925	3 297,0000	3 412,5000
03.12.2024	9 258,7250	108,1675	3 342,5000	3 486,0000
04.12.2024	9 247,1750	107,9225	3 304,0000	3 388,0000
05.12.2024	9 272,0250	109,7075	3 318,0000	3 447,5000
06.12.2024	9 227,7500	108,8850	3 276,0000	3 409,0000
09.12.2024	9 295,4750	110,7050	3 325,0000	3 440,5000
10.12.2024	9 346,5750	111,6500	3 286,5000	3 412,5000
11.12.2024	9 441,0750	110,9500	3 265,5000	3 374,0000
12.12.2024	9 497,6000	111,5800	3 304,0000	3 437,0000
13.12.2024	9 343,4250	107,5725	3 255,0000	3 391,5000
16.12.2024	9 313,3250	107,2925	3 237,5000	3 367,0000
17.12.2024	9 245,6000	106,0850	3 255,0000	3 304,0000
18.12.2024	9 269,2250	106,2425	3 269,0000	3 269,0000
19.12.2024	9 174,5500	103,2150	3 248,0000	3 220,0000
20.12.2024	9 121,5250	100,7825	3 227,0000	3 192,0000
23.12.2024	9 171,9250	103,6175	3 290,0000	3 227,0000
24.12.2024	9 148,1250	103,1800	3 297,0000	3 335,5000
27.12.2024	9 189,4250	103,7575	3 286,5000	3 220,0000
30.12.2024	9 136,0500	103,1100	3 223,5000	3 192,0000
31.12.2024	9 137,9750	101,1675	3 199,0000	3 181,5000

Görkezilen gatnaşyklar Türkmenistanyň Merkezi bankynyň olar boýunça gymmat bahaly metallary satyn almak ýa-da satmak borçnamalaryny göz önüne tutmazdan bellenildi.

Цены установлены без обязательств Центрального банка Туркменистана покупать или продавать указанные драгоценные металлы по данным ценам

The prices are set without any obligation on the part of the Central Bank of Turkmenistan to buy or sell the specified precious metals at these prices.

Halkara amallar müdirliginde taýýarlanyldy
Подготовлено департаментом Международных операций
Prepared by the Department of International Operations

Türkmenistanyň karz edaralarynda milli pulda berlen karzlaryň ortaça göterim derejeleri (%)

Средние процентные ставки по кредитам в национальной валюте кредитных учреждений Туркменистана (%)

Average interest rates on credits in national currency of credit institutions of Turkmenistan (%)

	Döwlet täjirçilik banklary Государственные коммерческие банки State commercial banks		Paýdarlar täjirçilik banklary Акционерные коммерческие банки Joint-stock commercial banks		Döwlet ösüş banky Государственный банк развития State Development Bank		Daşary ýurt maýasynyň gatnaşmagyndaky banklar Банки с участием иностранного капитала Banks with foreign capital participation	
	Edara görnüşli taraplara Юрид. лицам Legal entities	Şahsy taraplara Физ. лицам Individuals	Edara görnüşli taraplara Юрид. лицам Legal Entities	Şahsy taraplara Физ. лицам Individuals	Edara görnüşli taraplara Юрид. лицам Legal entities	Şahsy taraplara Физ. лицам Individuals	Edara görnüşli taraplara Юрид. лицам Legal entities	Şahsy taraplara Физ. лицам Individuals
Noýabr, 2024 Ноябрь 2024 November 2024								
Talap edilyänçä До востребования Until demanded								
1 aýa çenli до 1 м-ца / up to 1 month								
1-3 aýa çenli 1-3 м-ца / 1-3 months	5,0			12,0				
3-6 aýa çenli 3-6 м-ца / 3-6 months				12,0				
6-12 aýa çenli 6-12 м-ца / 6-12 months	6,0	11,3	7,9	9,6				
1 ýyldan ýokary свыше 1 г. More than 1 year	3,6	11,8	3,9	11,5	1,0			

Türkmenistanyň karz edaralarynda milli pulda çekilen goýumlaryň ortaça göterim derejeleri (%)

Средние процентные ставки по депозитам в национальной валюте кредитных учреждений Туркменистана (%)

Average interest rates on deposits in national currency of the credit institutions of Turkmenistan (%)

	Döwlet täjirçilik banklary Государственные коммерческие банки State commercial banks		Paýdarlar täjirçilik banklary Акционерные коммерческие банки Joint-stock commercial banks		Döwlet ösüş banky Государственный банк развития State Development Bank		Daşary ýurt maýasynyň gatnaşmagyndaky banklar Банки с участием иностранного капитала Banks with foreign capital participation	
	Edara görnüşli taraplara Юрид. лицам Legal entities	Şahsy taraplara Физ. лицам Individuals	Edara görnüşli taraplara Юрид. лицам Legal Entities	Şahsy taraplara Физ. лицам Individuals	Edara görnüşli taraplara Юрид. лицам Legal entities	Şahsy taraplara Физ. лицам Individuals	Edara görnüşli taraplara Юрид. лицам Legal entities	Şahsy taraplara Физ. лицам Individuals
Noýabr, 2024 Ноябрь 2024 November 2024								
Talap edilyänçä До востребования Demands deposits		3,21		2,3				
1 aýa çenli до 1 м-ца / up to 1 month				10,0				
1-3 aýa çenli 1-3 м-ца / 1-3 months	1,0	9,1		4,0				
3-6 aýa çenli 3-6 м-ца / 3-6 months		9,0		8,8				
6-12 aýa çenli 6-12 м-ца / 6-12 months	0,3	9,6	1,2	9,2				
1 ýyldan ýokary свыше 1 г. More than 1 year		6,2	3,0	9,8				

Makroykdysady seljeriş we maliýe syýasaty müdirliginde taýýarlanyldy

Подготовлено департаментом Макроэкономического анализа и финансовой политики

Prepared by the Department of Macroeconomic Analysis and Financial Policy

Türkmenistanyň karz edaralary tarapyndan milli pulda berlen karzlar we olaryň göterim derejeleri

Кредиты в национальной валюте, предоставленные кредитными учреждениями и процентные ставки по ним
Credits in national currency provided by the credit institutions and interest rates on them

Показатели	2024-nji ýylyň noýabr aýynda berlen karzlaryň möçberi we ortaça göterim derejeleri Объем выданных кредитов и средние процентные ставки в ноябре 2024 г. Volume of issued credits and average interest rates in November 2024		2024-nji ýylyň ýanwar - noýabr aýlarynda berlen karzlaryň möçberi we ortaça göterim derejeleri Объем выданных кредитов и средние процентные ставки в январе - ноябре 2024 г. Volume of issued credits and average interest rates in January - November 2024	
	Möçberi (mln manat) Сумма (млн манат) Amount (mln manat)	Ortaça göterimi (%) Средний процент (%) Average percentage (%)	Möçberi (mln manat) Сумма (млн манат) Amount (mln manat)	Ortaça göterimi (%) Средний процент (%) Average percentage (%)
Jemi berildi Выдано, всего / Issued, total	3 599,76	3,11	19 382,95	3,88
edara görnüşli taraplara юридическим лицам / legal entities	3 064,66	2,41	13 652,18	2,33
raýatlara физическим лицам / individuals	535,09	7,08	5 730,78	7,59
Jemi berlen karzlardan: Из общей суммы кредитов: from the overall amount of credits:				
Gysga möhletli, jemi Краткосрочные, всего	201,53	2,11	4 734,07	2,61
edara görnüşli taraplara юридическим лицам / legal entities	201,33	2,10	4 582,70	2,42
raýatlara физическим лицам / individuals	0,21	10,30	151,37	8,48
Uzak möhletli, jemi Долгосрочные, всего Long-term, total	3 398,22	3,17	14 648,89	4,29
edara görnüşli taraplara юридическим лицам / legal entities	2 863,34	2,44	9 069,48	2,28
raýatlara физическим лицам / individuals	534,89	7,08	5 579,41	7,57

Karz edaralary tarapyndan milli pulda çekilen goýumlar we olaryň göterim derejeleri

Депозиты в национальной валюте, привлеченные кредитными учреждениями и процентные ставки по ним
Deposits in national currency attracted by credit institutions and interest rates on them

Görkezijiler Показатели Indicators	2024-nji ýylyň noýabr aýynda çekilen goýumlaryň möçberi we ortaça göterim derejeleri Объем привлеченных депозитов и средние процентные ставки в ноябре 2024 г. Volume of attracted deposits and average interest rates in November 2024		2024-nji ýylyň ýanwar - noýabr aýlarynda çekilen goýumlaryň möçberi we ortaça göterim derejeleri Объем привлеченных депозитов и средние процентные ставки в январе - ноябре 2024 г. Volume of attracted deposits and average interest rates in January - November 2024	
	Möçberi (mln manat) Сумма (млн манат) Amount (mln manats)	Ortaça göterimi (%) средний процент (%) average percentage (%)	Möçberi (mln manat) Сумма (млн манат) Amount (mln manats)	Ortaça göterimi (%) средний процент (%) average percentage (%)
Jemi çekilen: Привлечено всего: Total attracted:	32 522,07	0,56	267 025,74	0,54
Talap edilýänçä До востребования Demand deposits	32 305,70	0,54	265 340,57	0,52
edara görnüşli taraplara юридическим лицам / legal entities	26 428,05		217 343,50	
raýatlara физическим лицам / individuals	5 877,65	2,98	47 997,07	2,87
Möhletli Срочные / Term deposits	216,37	3,37	1 685,18	3,55
edara görnüşli taraplara юридическим лицам / legal entities	144,55	0,46	1 130,43	0,70
raýatlara физическим лицам / individuals	71,83	9,24	554,74	9,37

Makroykdysady seljeriş we maliýe syýasaty müdirliginde taýýarlanylady

Подготовлено департаментом Макроэкономического анализа и финансовой политики
Prepared by the Department of Macroeconomic Analysis and Financial Policy

Türkmenistanyň karz edaralarynyň jemlenen jebislendirilen balansy
Сводный консолидированный баланс кредитных учреждений Туркменистана
Consolidated balance sheet of the credit institutions of Turkmenistan

müň manat / тыс. манат / thousand manat

	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2025 ý. 01.01.2024 ý. %-de
IŞJEŇLER / АКТИВЫ/ ASSETS			
Kassa we oňa deňlenen serişdeler Касса и приравненные к ней средства / Cash and cash equivalents	561 123,52	621 043,52	110,68
Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky aragatnaşyk we ätiýaçlyk hasaplaryndaky serişdeler Корреспондентские счета в Центральном банке Туркменистана и средства на резервных счетах Correspondent accounts with the Central Bank of Turkmenistan and the funds at reserve accounts	23 155 762,44	21 882 210,32	94,50
Karz edarlara, kärhanalara, guramalara we raýatlara goýberilen karzlar Кредиты, предоставленные кредитным учреждениям, предприятиям, организациям и гражданам Credits granted to credit institutions, enterprises, organizations and individuals	121 019 284,48	128 215 158,67	105,95
Esasy serişdeler we maýa goýumlary Основные средства и инвестиции Fixed assets and investments	1 724 331,00	1 661 359,82	96,35
Gaýry işjeňler Прочие активы / Other assets	13 391 279,07	12 119 247,82	90,50
JEMI IŞJEŇLER / ВСЕГО АКТИВОВ / TOTAL ASSETS	159 851 780,51	164 499 020,15	102,91
IŞJEŇ DÄLLER / ПАССИВЫ / LIABILITIES			
Hususy serişdeler Собственные средства / Net worth	13 378 239,53	13 969 294,58	104,42
Karz alnan we çekilen serişdeler Привлеченные и заемные средства Attracted and borrowed funds	120 050 872,94	116 650 247,43	97,17
Karz çeşmeler boýunça şahamçalar bilen özara hasaplaşyklar Взаимные расчеты с филиалами по кредитным ресурсам Mutual settlements with branches under the credit resources	22 636 318,26	30 284 701,87	133,79
Gaýry işjeň däller Прочие пассивы Other liabilities	3 786 349,77	3 594 776,28	94,94
JEMI IŞJEŇ DÄLLER / ВСЕГО ПАССИВОВ / TOTAL LIABILITIES	159 851 780,51	164 499 020,15	102,91

Bank gözegçiligi müdirliginde taýýarlanyldy
Подготовлено департаментом Банковского надзора/ Prepared by Banking Supervision Department

Türkmenistanyň karz edaralary tarapyndan kärhanalara, guramalara we ilata milli pulda berlen karzlaryň galyndylary barada maglumat
Информация об остатке задолженостей кредитов предоставленных кредитными учреждениями Туркменистана в национальной валюте

предприятиям, организациям, населению

Information on outstanding debt under the credits issued by the credit institutions of Turkmenistan in national currency to enterprises, organizations, households

mln manat / млн манат / mln amnat

Görkezijiler / Показатели / Indicators	01.01.2024				01.01.2025				
	Jemi karzlar Всего кредитов Total credits	şol sanda / в том числе / including:			Jemi karzlar Всего кредитов Total credits	01.01.2025 ý. 01.01.2024 ý. %-de in %	şol sanda / в том числе / including:		
		Gysga möhletli Краткосрочные Short-term	Uzak möhletli Долгосрочные Long-term	Möhletli geçen Просроченные Overdue credits			Gysga möhletli Краткосрочные Short-term	Uzak möhletli Долгосрочные Long-term	Möhletli geçen Просроченные Overdue credits
Türkmenistanyň karz edaralary tarapyndan kärhanalara, guramalara we ilata milli pulda berlen karzlaryň galyndylary Остаток кредитов предоставленные кредитными учреждениями Туркменистана в национальной валюте, предприятиям, организациям, населению The remainder of credits provided by credit institutions of Turkmenistan in national currency to enterprises, organizations, households	89 102,2	5 287,6	82 490,2	1 324,4	92 135,7	103,4	11 636,1	77 161,1	3 338,5
şol sanda / в том числе /including:									
Döwlet eýeçiligine degişli kärhanalara we guramalara berlen karzlaryň galyndylary Остаток кредитов выданные предприятиям и организациями государственной собственности The remainder of credits issued to state-owned enterprises and organizations	55 008,0	4 917,9	48 858,5	1 231,6	52 127,8	94,8	11 104,1	37 924,7	3 099,0
Döwlet eýeçiligine degişli bolmadyk kärhanalara we guramalara berlen karzlaryň galyndylary Остаток кредитов предоставленные предприятиям и организациями негосударственной собственности The remainder of credits provided to enterprises and non-state owned organizations	12 287,2	307,5	11 951,9	27,8	14 761,1	120,1	453,9	14 190,1	117,2
Raýatlara we edara görnüşindäki tarapy döretmeýän telekeçilere berlen karzlaryň galyndylary Остаток кредитов физическим лицам и предпринимателям без образования юридического лица The remainder of credits to individuals and entrepreneurs without the legal entity status	21 807,0	62,3	21 679,7	65,0	25 246,8	115,8	78,0	25 046,4	122,3

Каз амаллары müdürliğinde taýýarlanýldy
Подготовлено департаментом Кредитных операций / Prepared by the Credit Operations Department

Kärhanalaryň, guramalaryň we ilatyň hasaplaşyk, gündelik we goýum hasapларыndaky serişdeleriniň ösüş depgini
Темпы роста средств на расчетных, текущих счетах и депозитах предприятий, организаций и населения
Rates of growth of balances on the settlement, current accounts and deposit accounts of the enterprises, organizations and the households

mln manat / млн манат/mln manat

Görkezijiler / Показатели / Indicators	01.01.2024			01.01.2025			
	Talap edilýänçä До востребования Demand deposits	Möhletli Срочные Term deposits	Jemi Всего Total	Talap edilýänçä До востребования Demand deposits	Möhletli Срочные Term deposits	Jemi Всего Total	01.01.2025 ý. 01.01.2024 ý. %-de
Kärhanalaryň, guramalaryň we ilatyň hasaplaşyk, gündelik we goýum hasapларыndaky serişdeleri Средства на расчетных, текущих счетах и депозитах предприятий, организаций и населения в кредитных учреждениях Funds on the settlement, current accounts and deposit accounts of the enterprises, organizations and households with the credit institutions	42 949,78	16 089,81	59 039,59	48 200,48	11 061,31	59 261,79	100,4
şol sanda / в том числе / including:							
Döwlet eýeçiligine degişli kärhanalaryň we guramalaryň hasapларыndaky serişdeler Средства предприятий и организаций государственной собственности Funds of state-owned enterprises and organizations	27 667,52	14 591,34	42 258,85	31 061,26	9 860,34	40 921,60	96,8
Döwlet eýeçiligine degişli bolmadyk kärhanalaryň, guramalaryň we ilatyň hasapларыndaky serişdeler Средства предприятий, организаций негосударственной собственности и населения Funds of enterprises, organizations non-state property of the households	15 282,26	1 498,48	16 780,74	17 139,22	1 200,97	18 340,19	109,3
şol sanda: raýatlaryň we edara görnüşindäki tarapy döretmeýän telekeçileriň hasapларыndaky serişdeler в том числе: Средства физических лиц и предпринимателей без образования юридического лица Funds of individuals and entrepreneurs without the legal entity status	4 814,42	621,53	5 435,94	6 408,98	710,41	7 119,38	131,0

Bank gözegçiligi müdirliginde taýýarlanylady
Подготовлено департаментом Банковского надзора/Prepared by banking Supervision Department

Raýatlaryň Türkmenistanyň karz edaralaryndaky goýumlary
Вклады населения в кредитных учреждениях Туркменистана
Household deposits with the credit institutions of Turkmenistan

Görkezijler Показатели	mln manat / млн манат/mln manat					
	01.01.2024			01.01.2025		
	Goýumlara çekilen serişdeleriň jemi, Всего привлеченных средств во вкладах, в т.ч. Talap ediliýänçä Длo востребования Demand deposits	Möhletli Срочные / Term deposits	Goýumlara çekilen serişdeleriň jemi, Всего привлеченных средств во вкладах, в т.ч. Talap ediliýänçä Длo востребования Demand deposits	01.01.2025 ý. - 01.01.2024 ý. %-de	Möhletli Срочные / Term deposits	01.01.2025 ý. - 01.01.2024 ý. %-de
Döwlet täjirçilik banklarynda В государственных коммерческих банках In state-commercial banks	2 245,09	1 922,01	3 135,37	139,65	2 763,47	143,78
Paydarlar täjirçilik banklarynda В акционерно-коммерческих банках In joint-stock commercial banks	1 323,70	1 038,10	1 731,64	130,82	1 396,87	134,56
Daşary ýurt banklarynyň şahamçalarynda В филиалах иностранных банков In branches of foreign banks	0,49	0,49	0,24	48,39	0,24	48,39
Jemi / Jmoro / Total	3 569,28	2 960,60	4 867,25	136,36	4 160,58	140,53
					706,67	116,10

Bank gözegçiligi müdirliginde taýýarlanýldy
Подготовлено департаментом Банковского надзора / Prepared by the Banking Supervision Department

2025-nji ýylyň 1-nji ýanwar ýagdaýyna Türkmenistanyň bank kart ulgamynda hasaba alnan terminallar, bankomatlar hem-de bank kartlary boýunça maglumat

Сведения о зарегистрированных в банковской карточной системе Туркменистана терминалах, банкоматах и банковских картах по состоянию на 1 января 2025 года

Information on the POS, ATMs and bank cards registered in the bank card system of Turkmenistan as of January 1, 2025

Karz edaralaryň ady Наименование кредитных учреждений Name of credit institutions	Bank kartlary Банковские карты	Bankomatlar Банкомат / ATM	Terminallar Терминал / Terminal	Ahal welaýaty Ахалский велаят Ahal welaýat			Aşgabat Ашгабат Aşgabat			Arkadag Аркадаг Arkadag			Balkan welaýaty Балканский велаят Balkan welaýat			Daşoguz welaýaty Дашогузский велаят Daşoguz welaýat			Lebap welaýaty Лепанский велаят Lebap welaýat			Mary welaýaty Марыйский велаят Mary welaýat			
				Bank kartlary Банковские карты	Bankomatlar Банкоматы / ATM	Terminallar Терминалы	Bank kartlary Банковские карты	Bankomatlar Банкоматы / ATM	Terminallar Терминалы	Bank kartlary Банковские карты	Bankomatlar Банкоматы / ATM	Terminallar Терминалы	Bank kartlary Банковские карты	Bankomatlar Банкоматы / ATM	Terminallar Терминалы	Bank kartlary Банковские карты	Bankomatlar Банкоматы / ATM	Terminallar Терминалы	Bank kartlary Банковские карты	Bankomatlar Банкоматы / ATM	Terminallar Терминалы	Bank kartlary Банковские карты	Bankomatlar Банкоматы / ATM	Terminallar Терминалы	
Türkmenistanyň Merkezi banky Центральный банк Туркменистана Central Bank of Turkmenistan	1	4	1																				1		
TD Daşary ykdysady iş banky Туркменнешонобанк State Bank for Foreign Economic Affairs of Turkmenistan	498 782	52	1 271			57	456 293	34	829				42 489	18	332								15		
Türkmenistanyň «Daýhanbank» DTB ГКБТ «Дайханбанк» SCBT «Daýhanbank»	2 096 735	1 022	7 940	322 204	180 1 001		36 063	19	390	1 298	2	9	134 578	89	1097	518 724	194	1 729	455 665	263	2 065		628 203 275	1 649	
Türkmenistanyň «Türkmenistan» DTB ГКБТ «Туркменистан» SCBT «Türkmenistan»	1 140 589	441	7 627	81 485	41 776		525 012	204	3 162	8 321	5	68	168 326	64	1098	85 734	26	558	124 387	49	1 082		147 324	52	883
Türkmenistanyň «Halkbank» PTB АКБТ «Халкбанк» / JSCBT «Halkbank»	789 684	145	6 970	111 490	11 803		258 409	68	2 214	2 254	3	43	44 104	5	665	56 501	9	980	207 586	24	1 118		109 340	25	1 147
Türkmenistanyň «Türkmenbaşy» PTB АКБТ «Туркменбаши» JSCBT «Türkmenbashi»	664 501	354	5 859	10 483	7 126		231 233	91	1 299				144 002	81	896	47 856	35	865	131 513	74	1 351		99 414	66	1 322
Türkmenistanyň «Senagat» PTB АКБТ «Сенагат» / JSCBT «Senagat»	499 975	86	4 357	25 032	6 142		246 159	15	1843	1 466	1	8	89 399	14	876	35 042	12	635	41 754	18	315		61 123	20	538
«Rysgal» PTB АКБ «Рысгал» / JSCB «Rysgal»	171 304	20	4 141				103 373	12	2 151				11 145	2	427	14 374	2	458	15 455	2	456		26 957	2	649
Türkmen-Türk PTB Туркмено-Турецкий АКБ Türkmen-Türk JSCB	134 756	7	2 026				125 112	3	1 405				278		8	1 363	1	90	3 986	2	268		4 017	1	255
Jemi / Itoro / Total	5 996 327	2 131	40 192	550 694	246 2 905	1 981 655	447 13 294	13 339	11 128 634	321 2745 399	759 594	279 5 340	980 346	432	6 668	1 076 378	442	6 458							

Bank işlerini awtomatizasiýalaşdyrýuş müdirliginde taýýarlanylýdy
Подготовлено департаментом Автоматизации банковских работ / Prepared by the IT Department

01.01.2024 - 01.01.2025 seneleri aralygynda bank kartlary boýunça nagt we nagt däl pul dolanyşygy
Наличный и безналичный денежный оборот по банковским картам на период с 01.01.2024 по 01.01.2025 года
Cash and non-cash money turnover as per bank cards over the period from 01.01.2024 to 01.01.2025

Kaz edaralaryň ady Наименование кредитных учреждений Name of credit institutions	Amallaryň sany Количество операций Number of operations	Nagt almak (manat) / Снятие наличных (manat) Cash withdrawal (manat)		Nagt däl hasarlaşyk (manat) / Безналичный расчет (manat) / Cashless payment (manat)				«Halkbank terminal» ulgamy arkaly через систему «Халкбанк терминал» Via «Halkbank terminal»
		Bankomat üsti bilen Через банкомат Via ATM	Terminal üsti bilen Через терминал Via POS terminal	Bankomat üsti bilen Через банкомат Via ATM	Terminal üsti bilen Через терминал Via POS terminal	«Internet-bank» ulgamy arkaly через систему «Интернет-банк» Via «Internet-banking»	«Mobil-bank» ulgamy arkaly через систему «Мобильный-банк» Via «Mobile-banking»	«Elektron-sowda» ulgamlary arkaly через систему «Электронной коммерции» Via «Electronic Commerce»
Türkmenistanyň Merkezi banky Центральный банк Туркменистана Central Bank of Turkmenistan	64 348	23 578 970	7 342 606	2 412 337				
TD Daşary ykdysady iş banky Туркменнешэкономбанк State Bank for Foreign Economic Affairs of Turkmenistan	2 519 233	519 460 250			721 744 763		13 320 066	
Türkmenistanyň «Däýhanbank» DTB ГКБТ «Дайханбанк» SCBT «Däýhanbank»	28 842 660	9 709 507 685	88 864 752	242 591 879	5 304 037 837	452 923	8 178 534	221 271 519
Türkmenistanyň «Türkmenistan» DTB ГКБТ «Туркменистан» SCBT «Türkmenistan»	23 061 028	6 852 445 745	98 051 942	79 064 017	2 780 314 779	2 110 876	4 760 701	18 346 945
Türkmenistanyň «Türkmenbasy» PTB АКБТ «Туркменбашы» JSCBT «Türkmenbashi»	17 078 657	3 273 109 655	930 032	56 210 104	2 523 157 451	50 957	1 163 176	2 758 580
Türkmenistanyň «Halkbank» PTB АКБТ «Халкбанк» / JSCBT «Halkbank»	35 748 641	3 073 098 365	35 448 120	85 117 063	2 456 156 226	38 174	1 101 354	23 730 120
Türkmenistanyň «Senagat» PTB АКБТ «Сенагат» / JSCBT «Senagat»	6 223 687	1 268 380 355	6 537 346	39 672 329	1 682 316 800	416 406	3 763 844	75 219 809
«Rysgal» PTB АКБ «Рысгал» / JSCB «Rysgal»	7 789 330	539 031 680	3 660 768	4 510 025	2 519 853 122		497 095	61 464 545
Türkmen-Türk PTB Туркмено-турецкий АКБ Turkmen-Turk JSCB	2 537 323	73 878 735	2 689 044	352 775	929 273 216	287	154 973	912 774
Jemi / Итого / Total	123 864 907	25 332 491 440	243 524 609	509 930 528	18 916 854 193	3 069 622	19 619 678	1 630 302 267
								266 107 163

Bank işlerini awtomatizasiýalaşdyryş müdirliginde taýýarlanýdy
Подготовлено департаментом Автоматизации банковских работ/ Prepared by the IT Department